

SPRÁVA INAUGURAČNEJ KOMISIE

CELKOVÉ ZHODNOTENIE UCHÁDZAČA

**doc. PaedDr. Martina Pekára, PhD. (Katedra histórie, Filozofická fakulta
Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach) o vedecko-pedagogický titul
PROFESOR**

v študijnom odbore *2.1.9. slovenské dejiny*
inauguračnou komisiou

(podľa § 4, ods. 11 Vyhlášky 6/2005 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov
alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor¹)

Inauguračná komisia sa zišla 18. 5. 2018 v zložení:

Členovia inauguračnej komisie:

- prof. PaedDr. Štefan Šutaj, DrSc. (Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach) - predseda
- prof. PhDr. Jiří Kocian, CSc. (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.)
- PhDr. Slavomír Michálek, DrSc. (Historický ústav SAV, Bratislava)
- prof. Dr. Frank Hadler (Leibniz-Istitut für Geschichte und Kultur des Östlichen Europa an der Universität Leipzig)

Oponenti:

- PhDr. Ľudovít Halon, DrSc. (Historický ústav SAV, Bratislava)
- prof. Dr. Miloš Řezník (Deutsches Historisches Institut Warschau)
- prof. PhDr. Peter Švorc, CSc. (Filozofická fakulta PU v Prešove)

a vypracovala toto hodnotenie:

Doc. PhDr. Martin Pekár, PhD., sa narodil 10. novembra 1975 v Prešove.

V r. 1994 – 1999 študoval v odbore, Učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov: filozofia – dejepis na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove, kde získal titul Mgr. V roku 2001 získal titul PaedDr. a v r. 2004 mu bol udelený titul PhD. V odbore Slovenské dejiny. V roku 2009 získal titul docent na FF PU v Prešove v odbore 2.1.7 história. Od roku 1999 pôsobil ako vysokoškolský učiteľ najprv na FHPV a od roku 2004 na FF PU v Prešove, zároveň pracoval v rokoch 2006 – 2009 ako vedecký pracovník na Ústave národnostných a regionálnych štúdií PU a v rokoch 2010 – 2011 aj ako projektový manažér a odborný pracovník Centra excelentnosti sociohistorického a kultúrnohistorického výskumu PU. Od r. 2011 pôsobí na Katedre histórie Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach, od roku 2012 je jej vedúcim. Absolvoval viacero prednáškových pobytov (Česká republika, Nemecko, Maďarsko). Je členom redakčných rád vedeckých časopisov doma i v zahraničí (Mesto a dejiny – predseda, časopis evidovaný vo WoS a Scopus, ďalej Urbánny studie, Východočeské listy historické, Acta Historica Neosoliensia, Historická revue a iné), členom odborných spoločností (člen výboru Slovenskej historickej spoločnosti, člen Slovenského národného komitétu historikov, člen Česko- nemeckej a Slovensko-

---

¹ Vyhláška 6/2005 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent alebo profesor.

nemeckej komisie historikov, člen Európskej asociácie urbánnych dejín a iné). Je členom Vedeckej rady Vojenského historického ústavu v Bratislave, Vedeckej rady Múzea SNP v Banskej Bystrici a členom Správnej rady Ústavu pamäti národa.

A) HODNOTENIE VÝSLEDKOV PEDAGOGICKEJ ČINNOSTI

Prehľad doterajších pôsobísk v pedagogickej oblasti:

Filozofická fakulta PU	vysokoškolský učiteľ	1999 – 2012
Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach	docent	2011 –

Aktuálna pedagogická činnosť:

- Pomocné vedy historické (prednášky, semináre)
- Úvod do štúdia histórie (prednášky)
- Východné Slovensko v 20. storočí (prednášky, semináre)
- Dejiny Slovenska 1918 – 1945 (prednášky)
- Slovenský štát 1939 – 1945 (prednášky, semináre)
- Základy vedeckej práce (prednášky, semináre)
- Autonomistické hnutie na Slovensku (prednášky, semináre)
- Dejiny holokaustu (Bc. stupeň)
- Seminár k bakalárskej práci
- Seminár k diplomovej práci

Predchádzajúca pedagogická činnosť:

- Dejiny európskeho umenia (prednášky, semináre)
- Všeobecné dejiny / Dejiny novoveku (prednášky, semináre)
- Dejiny medzinárodných vzťahov v 17. – 19. storočí (prednášky, semináre)
- Dejiny Európy (prednášky, semináre)
- Cirkev a spoločnosť v Európe (prednášky, semináre)
- Dejiny (európskeho) umenia (prednášky, semináre)
- Dejiny vedy a techniky (prednášky, semináre)

Je autorom, resp. spoluautorom vysokoškolských učebníc a učebných textov:

ACB Vysokoškolské učebnice vydané v domácich vydavateľstvách

Dejiny Slovenska 1918 - 1945 / Martin Pekár ; recenzenti Peter Švorc, Milan Olejník. [History of Slovakia 1918 - 1945]. - 1. vyd. - Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2015. - 198 s. - Č. projektu: Iné granty domáce IRES - Inovácie pre vedomostnú spoločnosť ITMS 26110230075. - ISBN 9788081523250 (brož.).
[PEKÁR, Martin (100%)]

BCI Skriptá a učebné texty

Kapitoly zo svetových dejín 1848-1918 [elektronický zdroj] / Martin Pekár. [Chapters from World History 1848-1918]. - 1. vyd. - Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2005. - 60 s., online. - ISBN 80-8068-333-6. - Spôsob prístupu:

<http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Pekar1>.
[PEKÁR, Martin (100%)]

Komentované pramene k dejinám Slovenska 1939 - 1945 / Martin Pekár ; recenzenti Ondrej Podolec, Martin Hetényi. [Commented sources of the history of Slovakia 1939 - 1945]. - 1. vyd. - Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2015. - 112 s. - Č. projektu: Iné granty zahraničné ITMS 26110230101. - ISBN 9788081522680.
[PEKÁR, Martin (100%)]

Účasť na riešení vzdelávacích projektov:

1. Visegrad International Fund project International Student Conference of the V4 and Romania: 25 years since the fall of communism, no. 21420361 (2015) – koordinátor za SR.
2. Projekt štrukturálnych fondov: Inovácie pre vedomostnú spoločnosť (IRES). Kód žiadosti: NFP26110230130, kód výzvy OPV-2011/1.2/03-SORO. December 2012 – november 2015.
3. Projekt štrukturálnych fondov: Rozvoj inovatívnych foriem vzdelávania a podpora interdisciplinarity štúdia na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (RIFIV). Kód výzvy: OPV-2012/1.2/05-SORO ITMS kód projektu: 26110230101. Začiatok realizácie projektu je november 2013, koniec október 2015.

B) HODNOTENIE VEDECKOVÝSKUMNEJ A PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI

Doc. PaedDr. Martin Pekár, PhD., sa pri svojej pedagogickej činnosti opiera o výsledky svojej vedeckovýskumnej činnosti. Bol alebo je zodpovedným riešiteľom štyroch a spoluriešiteľom siedmich vedeckovýskumných projektov VEGA. Významné aktivity môžeme zdokumentovať pri riešení zahraničných projektov. Za UPJŠ je riaditeľom projektu Horizont 2020, riešiteľom projektu Nórskeho finančného mechanizmu, bol národným koordinátorom jedného projektu Vyšehradského fondu, spoluriešiteľom ďalších medzinárodných projektov.

Doteraz publikoval 3 vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách, a jednu štúdiu v rozsahu vedeckej monografie, 3 vysokoškolské učebnice a učebné texty vydané v domácich vydavateľstvách, 2 vedecké a 3 odborné práce v domácom karentovanom časopise, 6 vedeckých prác v zahraničných časopisoch, 7 vedeckých prác v ostatných domácich časopisoch, 20 vedeckých prác v domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách, 4 vedecké práce v zahraničných vedeckých zborníkoch, monografiách, 4 publikovaný príspevok na zahraničných vedeckých konferenciách, 5 publikovaných príspevkov na domácich vedeckých konferenciách. Vydal 1 odbornú monografiu v domácom vydavateľstve, 6 odborných prác v ostatných domácich časopisoch, 3 recenzie v časopisoch a 7 prehľadových prác, v časopisoch, zborníkoch. Bol zostavovateľom 8 zborníkov a kolektívnych publikácií.

Ako posudzovateľ posudzoval vedecké štúdie pre Posudky pre časopisy: Človek a spoločnosť (ERIH Plus), Kultúrne dejiny (Scopus), Dejiny, Acta historica Neosoliensia (ERIH Plus), Mesto a dejiny (ERIH Plus, WoS, Scopus), Studia Historica Nitriensia (Scopus), Historica Olomucensia, Historický časopis (CC, WoS a Scopus), posudzoval 4 habilitačné a 13 dizertačných prác na Slovensku i v zahraničí, bol posudzovateľom 39 vedeckých monografií a zborníkov. Je expertom agentúr VEGA a APVV.

Pod jeho vedením získala titul PhD. jedna doktorandka, ďalších piatich aktuálne vedie (Kinčok, Škandik, Katriňák, Fogelová, Jirásek), z nich traja sú po skúške z odboru. Zároveň je druhým školiteľom doktorandov na univerzite vo Weimare (Shuba) a v Karlskrone (Weddige). Je členom odborovej komisie pre doktorandské štúdium odboru 2.1.9 slovenské dejiny na Filozofickej fakulte UPJŠ v Košiciach, spolugarantom pre habilitácie a inaugurácie v odbore Slovenské dejiny na FF UPJŠ a garantom bakalárskeho štúdia v odbore história. Taktiež je členom oborovej komisie pre doktorandské štúdium v odbore História na Ostravskej univerzite v Ostrave.

Výber najdôležitejších prác:

Najvýznamnejšie publikované vedecké práce,:

- AAB Ethnic Minorities in Slovakia in the Years 1918 - 1945 : A Survey / Martin Pekár et al. ; recenzenti Štefan Šutaj, Peter Švorc. - Prešov : UNIVERSUM-EU, 2011. - 195 s. - Č. projektu: VEGA 1/0044/10. - ISBN 9788055504421 (brož.). [PEKÁR, Martin (30%) (3,5 AH) - BORZA, Peter (5%) - DŽUJKO, Ján (5%) - GABZDILOVÁ, Soňa (5%) - GBÚROVÁ, Marcela (10%) - JUROVÁ, Anna (5%) - KOZIÁK, Tomáš (5%) - OLEJNÍK, Milan (20%) - PODOLEC, Ondrej (10%) - TOKÁROVÁ, Zuzana (5%)]
- AAB Príbeh Juraja Szánta : rozhovor o záchrancoch a obeti / Martin Pekár ; recenzenti Peter Borza, Ján Hlavinka, Peter Švorc. - 1. vyd. - Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2018. - 122 s. - Č. projektu: VEGA 1/0572/13, VEGA 1/0254/17. - ISBN 978-80-8152-583-4. [PEKÁR, Martin (100%) (4 AH)]
- AAB Východné Slovensko 1939-1945 : politické a národnostné pomery v zrkadle agendy Šarišsko-zemplínskej župy / Martin Pekár ; recenzenti Imrich Michnovič, Štefan Šutaj. - 1. vyd. - Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta, 2007. - 181 s. - Č. projektu: VEGA 1/2221/05, VEGA 1/4538/07. - ISBN 9788080685720 (viaz.). [PEKÁR, Martin (100%) (8 AH)]
- ABB Prešov 1938 - 1945 : kapitoly z dejín mesta a jeho obyvateľov / autor úvodnej štúdie Martin Pekár ; recenzenti Imrich Michnovič, Karol Janas. In: Pamätná kniha mesta Prešova. Diel III. (1938 - 1941). - Prešov : Štátna vedecká knižnica v Prešove, 2011. - ISBN 9788085734942. - S. XVII-LIV [6 AH]. [PEKÁR, Martin (100%) (6 AH)]
- ABD Štátna ideológia a jej vplyv na charakter režimu / Martin Pekár ; recenzenti Igor Baka, Zuzana Poláčková. - Č. projektu: VEGA 1/0572/13. In: Slovenský štát 1939-1945: predstavy a realita. - Bratislava : Historický ústav SAV, 2014. - ISBN 9788089396320. - S. 137-152 [1,40 AH]. [PEKÁR, Martin (100%)]
- ADD Historik medzi mlynskými kameňmi (analýza aktuálnych kritérií hodnotenia kvality výstupov vysokoškolského výskumu v oblasti historických vied na Slovensku a ich praktické dôsledky) / Martin Pekár. In: Historický časopis. - ISSN 0018-2575. - Roč. 64, č. 4 (2016), s. 683-698.

- [PEKÁR, Martin (100%)]
- ADE Between demography and politics: changing perceptions of nationality of the Slovak population in censuses 1869 – 1930 / Martin Pekár, Nikola Regináčová. - Č. projektu: MŠ SR - APVV APVV-15-0475. In: Romanian Journal of Population Studies. - ISSN 1843-5998. - Vol. 10, no. 2 (2016), s. 57-70. [PEKÁR, Martin (50%) - REGINÁČOVÁ, Nikola (50%)]
- AFC Problém východnej hranice Slovenska na prelome rokov 1938/1939 v kontexte autonómie Podkarpatskej Rusi a rozbitia Č-SR / Michal Schvarc, Martin Pekár ; recenzenti Roman Ofitsynsky, Ivan Mandryk. In: Podkarpatska Rus v roky Drugoi svitovoi vijny : materialy mižnarodnoi naukovoï konferencii, 16. - 17. žovtnja 2014 roku. - Užhorod : Užhorodskij nacional'nyj universytet, 2015. - ISBN 9786177132348. - S. 26-42. [SCHVARC, Michal (50%) - PEKÁR, Martin (50%)]

Najvýznamnejšie publikované vedecké práce verejne realizované alebo prezentované umelecké diela alebo výkony za posledných šesť rokov:

- AAB Príbeh Juraja Szánta : rozhovor o záchrancoch a obeti / Martin Pekár ; recenzenti Peter Borza, Ján Hlavinka, Peter Švorc. - 1. vyd. - Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2018. - 122 s. - Č. projektu: VEGA 1/0572/13, VEGA 1/0254/17. - ISBN 978-80-8152-583-4. [PEKÁR, Martin (100%) (4 AH)]
- ADD Historik medzi mlynskými kameňmi (analýza aktuálnych kritérií hodnotenia kvality výstupov vysokoškolského výskumu v oblasti historických vied na Slovensku a ich praktické dôsledky) / Martin Pekár. In: Historický časopis. - ISSN 0018-2575. - Roč. 64, č. 4 (2016), s. 683-698. [PEKÁR, Martin (100%)]
- ACB Dejiny Slovenska 1918 - 1945 / Martin Pekár ; recenzenti Peter Švorc, Milan Olejník. - 1. vyd. - Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2015. - 198 s. - Č. projektu: Iné granty domáce IRES - Inovácie pre vedomostnú spoločnosť ITMS 26110230075. - ISBN 9788081523250 (brož.). [PEKÁR, Martin (100%)]
- AFC Politics and Public Space in Slovakia between 1938 and 1945: The example of Prešov / Martin Pekár. - recenzované. - Popis urobený 3.7.2015. In: Cities in Europe, Cities in the world - 12th International Conference on Urban History : Portugal, Lisbon, 3-6 September 2014 [elektronický zdroj]. - Weimar : Bauhaus-Institut für Geschichte und Theorie der Architektur und Planung, 2015. - ISBN urn:nbn:de:gbv:wim2-20150323-23746. - S. 1-13, online. - Spôsob prístupu: <https://e-pub.uni-weimar.de/opus4/frontdoor/index/index/docId/2374>. [PEKÁR, Martin (100%)]

Doc. PaedDr. M. Pekár, PhD. sa za posledných 6 rokov pravidelne zúčastňoval odborných televíznych diskusií a rozhlasových diskusií. Významné odborné mediálne výstupy:

1. Nočná pyramída – Csatáry a jeho zločiny v Košiciach. Rádio Slovensko, 17.08.2012.
2. SNP – neznáma história. Vznik štátu. Cyklus diskusných relácií k 70. výročiu SNP. RTVS, 16.07.2014, 20:05.
3. SK DEJINY – Oslobodenie. Slovensko v pohybe. Populárno-náučná diskusia o objavovaní zlomových okamihov našich dejín venovaná 70. výročiu oslobodzovania Slovenska. RTVS 22.04.2015, 20:00.
4. SK DEJINY - Vznik ľudáctva. Diskusný cyklus Michala Havrana o udalostiach na Slovensku v rokoch 1939 – 1945. RTVS, 25.07.2017, 20:10.

Riešenie projektov výskumu a vývoja:

Zoznam najvýznamnejších projektov výskumu a vývoja za posledných desať rokov:

1. Horizon 2020 - Research and Innovation Framework Programme. History of European Urbanism in the 20th Century. H2020-MSCA-ITN-2016, číslo zmluvy 721933. Doba riešenia: 2016 až 2020 – riaditeľ projektu za UPJŠ v Košiciach.
2. EEA and Norway Grant No. BFN16-CLT-006 Memory in Urban Space (2016 – 2017) – riešiteľ.
3. Visegrad International Fund project International Student Conference of the V4 and Romania: 25 years since the fall of communism, no. 21420361 (2015) – koordinátor za SR.
4. International Visegrad Fund project Transformation of Central European Cities in Historical Development (Kosice, Miskolc, Opava, Krakow), no. 31110003 (09/2011 – 07/2014) – riešiteľ.
5. Grant VEGA MŠ SR č. 1/0044/10 Zdroje a prejavy etnických konfliktov na Slovensku v prvej polovici 20. storočia (1/2010 – 12/2011) – zodpovedný riešiteľ
6. Grant VEGA MŠVVaŠ SR č. 1/0572/13 Vybrané problémy činnosti mocensko-represívneho aparátu na Slovensku 1939 – 1945 (01/2013 – 12/2015) – zodpovedný riešiteľ
7. Grant VEGA MŠVVaŠ SR č. 1/0254/17 Stratégie prežitia holokaustu a mestské elity (01/2017 – 12/2020) – zodpovedný riešiteľ
8. Projekt APVV-16-0383 Komplexný pamäťový portál a historické atlasy miest Slovenska (Bratislava a Košice). Vedúci projektu doc. PhDr. Juraj Šedivý, PhD. Zodpovedný riešiteľ za UPJŠ v Košiciach.

V zhrnutí vedeckovýskumných a vzdelávacích aktivít (pozri nasledujúcu tabuľku plnenia minimálnych kritérií na získanie titulu profesor v odbore *2.1.9. slovenské dejiny*) možno konštatovať, že uchádzač doc. PaedDr. Martin Pekár, PhD., spĺňa scientometrické kritéria na udelenie titulu profesor v študijnom odbore *2.1.9. slovenské dejiny*, pričom v základných žánroch (pôvodné vedecké práce, počty ohlasov) ich prekračuje.

C) HODNOTENIE ODBORNEJ ČINNOSTI

Inauguranciu doc. PaedDr. Martin Pekár, PhD., predniesol svoju inauguračnú prednášku *Historické poznanie, historické vedomie a inštrumentalizácia dejín. Spory o výklad dejín Slovenska v rokoch*

1939 – 1945; v prvej časti prednášky sa inaugुरant zamerl na zakotvenie témy v kontexte súčasných výskumov v oblasti historického vedomia a kolektívnych identít. V uvedenom kontexte analyzoval súčasný stav poznania sledovanej problematiky a vysvetlil hlavné problémy interpretácie obdobia rokov 1938 – 1945 v slovenských dejinách. Poukázal na funkciu historiografie pri sledovaní zlomových a zároveň problémových oblastí slovenských dejín a na spoločenskú potrebu historiografie, ktorá ako veda má vhodné nástroje na tvorbu objektívneho systému poznatkov o minulosti. Vysvetlil riziká aj výhody prepojenia so súčasným spoločensko-politickým dianím, čo z histórie, resp. historiografie robí aj v podmienkach súčasnej parlamentnej demokracie jeden z efektívnych nástrojov politiky pri pôsobení na spoločnosť. V druhej časti prednášky sa venoval sa venoval hlavným problémom interpretácie dejín a svojmu príspevku k objektívnemu poznaniu minulosti. Sústredil sa na pomenovanie ťažiskových problémov výskumu slovenských dejín, pri ktorom za najväčšiu výzvu považuje akceptovať myšlienku, že na slovenské dejiny je nevyhnutné vždy skúmať v širšom kontexte, t. j. nie ako na izolovaný fenomén, a že koncept národných dejín nie je jediný možný prístup k výskumu histórie. Prítom súčasne zdôraznil, že nie je možné stratiť zo zreteľa osobitosti slovenských dejín a ich nezastupiteľný význam jednak pre kultiváciu spoločnosti priamo na Slovensku, jednak pre rozvoj univerzálnych hodnôt a vysokoškolského vzdelávania.

Inauguranc v prednáške, ktorú považujeme za štylisticky, obsahovo a kompozicne vyváženú, preukázal vysokú odbornú erudíciu, spôsobom prezentácie potvrdil svoje kompetencie aj ako vysokoškolského pedagóga.

Inauguračnú prednášku doc. PaedDr. Martina Pekára, PhD., hodnotíme ako tvorivý prínos do teórie historiografického výskumu aj praktického využitia a prezentácie výsledkov svojich výskumov. Prednáška jednoznačne naplnila kritériá inauguračnej prednášky, preto odporúčame schváliť návrh na vymenovanie uvedeného uchádzača za profesora v študijnom odbore *2.1.9. slovenské dejiny*.

D) NÁVRH UDELIŤ UCHÁDZAČOVI TITUL PROFESOR V ODBORE 2.1.9. SLOVENSKÉ DEJINY

Inauguračná komisia pracovala podľa postupu ustanoveného zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva školstva SR č. 6/2005 o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov docent a profesor.

Inauguračná komisia na základe posúdenia všetkých predložených dokladov a dokumentov, plnenia scientometrických kritérií a ostatných kritérií Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach týkajúcich sa vedeckej, pedagogickej a organizátorskej činnosti uchádzača, posudkov oponentov a prednesenej inauguračnej prednášky konštatuje, že uchádzač **doc. PaedDr. Martin Pekár, PhD.**, spĺňa všetky podmienky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi a zároveň aj vnútornými predpismi Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach na udelenie vedecko-pedagogického titulu profesor v odbore *2.1.9. slovenské dejiny*.

Na základe uvedeného **inauguračná komisia predkladá návrh predsedníčke Vedeckej rady Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach schváliť návrh na udelenie titulu profesor doc. PaedDr. Martinovi Pekárovi, PhD., v študijnom odbore 2.1.9. slovenské dejiny.**

Košice 18. mája 2018

Členovia inauguračnej komisie:

prof. PaedDr. Štefan Šutaj, DrSc. – predseda

.....

prof. PhDr. Jiří Kocian, CSc.

.....

PhDr. Slavomír Michálek, DrSc.

.....

prof. Dr. Frank Hadler

.....ospravedlnený.....